

УДК 582.99 : 581.5

**ФАКТОРИ ПОШИРЕННЯ *AMBROSIA ARTEMISIFOLIA* L.
(*ASTERACEAE* DUMORT.) НА ТЕРИТОРІЇ М. ЛУЦЬКА
(ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ)**

І. Бесарабчук, С. Волгін

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
просп. Волі, 13, Луцьк 43025, Україна
e-mail: i.besarabchuk@bk.ru*

Досліджено поширення карантинного виду рослин – *Ambrosia artemisifolia* L. (*Asteraceae*) у м. Луцьку; цей вид росте на територіях із різними екологічними умовами: на залізничних насипах, поблизу річок, сміттєзвалищ, оброблюваних полів, житлових будинків. Первинні осередки поширення відмічені поблизу залізничних станцій і придорожніх смуг. Перші масові сходи амброзії полинолистої на території міста спостерігаються наприкінці квітня – на початку травня, цвітіння починається в середині серпня і триває до жовтня місяця. Виявлено основні локалітети росту і складено карту поширення *A. artemisifolia* на території міста. Виділено п'ять основних районів поширення амброзії полинолистої в межах міста: три райони промислових вузлів (північного, південного та східного), залізничний район і район садибної забудови. Найбільшим за площею поширення *A. artemisifolia* у місті є район садибної забудови, а основні осередки росту з найбільшою щільністю припадають на залізничний район і район південного промислового вузла. Виявлено, що розповсюдження *A. artemisifolia* вглиб міста відбувається із залізничного та промислових районів, а також від в'їзних автотрас – вулиць Ковельської, Володимирської та Львівської. Висунуто гіпотезу, що успішне захоплення площ цим видом у межах міста пов'язане з екологічними уподобаннями *A. artemisifolia*: у місцях найбільших осередків поширення спостерігається високий рівень освітлення території, збільшення кількості обмінних Ca^+ , K^+ , Na^+ у ґрунті, його нейтральна або слаболужна реакція рН, порушення щільності рослинного покриву, за рахунок чого зростає конкурентоспроможність досліджуваного виду та його подальше утримання у фітоценозах. Використання лише механічних (періодичне скошування) методів боротьби з цим видом не дає позитивних результатів, тому рекомендується застосування у доступних місцях хімічних і біологічних контрольних заходів боротьби, а також впровадження правових аспектів та підвищення обізнаності населення щодо шкідливості цього виду.

Ключові слова: адвентивний вид, *Ambrosia artemisifolia* L., карантинний бур'ян, осередок поширення, антропогенний вплив

У складі природної флори України значну частку становлять адвентивні види рослин [4, 15], серед яких суттєва кількість походить з Північної Америки, де вони поширені на великих площах. Найбільший інвазійний потенціал зазвичай мають широкоареальні види, у яких площа вторинного ареалу буде наближена до первинного [11, 12]. Одним із таких видів є амброзія полинолиста (*Ambrosia artemisifolia* L.) – північноамериканський однорічний карантинний бур'ян родини *Asteraceae* Dumort. Цей вид належить до видів-трансформерів [14, 31], поширення його негативно позначається на врожайності сільськогосподарських культур. Завдяки високій конкурентоспроможності амброзія здатна витіснити навіть деякі види бур'янів [2, 3, 18]. У період цвітіння цей вид є причиною виникнення

сильної сезонної алергії у людей. Трапляється на територіях із різноманітними екологічними умовами: на залізничних насипах, поблизу річок, сміттєзвалищ, оброблюваних полів, житлових будинків тощо.

На територію Європи *A. artemisifolia* потрапила у XVIII ст. внаслідок імпорту зерна та кормів, забруднених насінням амброзії [26, 32]. Через значний антропогенний вплив на рослинний покрив цей вид поступово збільшив ареал свого поширення і перетворився у наш час на досить агресивний інвазійний вид. Дослідження останніх років засвідчили, що, порівняно з минулим століттям, за рахунок проникнення амброзії полинолістої в нове середовище відбуваються поступові генетичні внутрішньовидові зміни [21, 28], у зв'язку з чим у більшості країн проводять дослідження спорідненості європейських і північноамериканських популяцій для встановлення основних механізмів, які дають змогу *A. artemisifolia* швидко натуралізуватися [19, 26, 27, 29].

Деякі дослідники [20, 32] вважають, що потепління клімату може призвести до значного розширення площі вторинного ареалу *A. artemisifolia*, і результати моделювання щодо поширення амброзії на території Європи у майбутньому [22] не є оптимістичними. Тому на даний час досить важливим є регулювання поширення амброзії полинолістої, особливо на тих територіях, де цей вид вже є і поводить себе досить агресивно. У зв'язку з цим актуальним стає систематичне картування поширення амброзії [22, 25, 30, 33]. Таку карту складено і для території України [13], де основні осередки поширення припадають на південну та східну частини країни, проте з кожним роком межі поширення *A. artemisifolia* змінюються і потребують регіональних уточнень. Досить важливим для розробки необхідних заходів боротьби та контролю амброзії є дослідження територій, де цей вид уже відзначали раніше, беручи до уваги не лише шляхи заносу й особливості поширення *A. artemisifolia*, а й причини такого розповсюдження на захопленій цим видом території.

Переважно амброзія росте разом із агрокультурами, проте останнім часом її дедалі більше відзначають у складі рослинного покриву міст [13]. На території м. Луцька перші флористичні знахідки і подальші спостереження за поширенням амброзії полинолістої розпочалися з 2008 р. і тривають досі [1, 5, 7–9]. Первинні осередки поширення було відмічено поблизу залізничних станцій і придорожніх смуг, але постійна розбудова міста й недостатня увага до проблеми сприяли розширенню займаної амброзією площі вглиб міста. Тому нині можна говорити про ознаки високої інвазивності цього виду на території м. Луцька. Про це свідчать останні дослідження особливостей проникнення та поширення *A. artemisifolia* в м. Луцьку та його околицях авторів О.Я. Іванців та В.В. Іванців (2017) [5]. Щоби встановити основні способи проникнення амброзії на територію міста і простежити рух амброзії вглиб міста, основну увагу автори зосередили на в'їзних автомагістралях, при цьому промислові райони та деякі гілки залізничних колій не були детально досліджені. Для відображення реальної картини поширення цього виду в межах міста виникає потреба зведення як вже оприлюднених, так і нових даних щодо місцезнаходження *A. artemisifolia* на території м. Луцька, в тому числі встановлення не лише шляхів заносу, а й основних умов успішного розселення цього виду на території міста.

Мета роботи – встановити сучасний стан поширення виду *Ambrosia artemisifolia* на території м. Луцька та виявити основні причини його успішного розселення.

Матеріали та методи

В основу дослідження покладено матеріали польових обстежень поширення *A. artemisifolia* на території м. Луцька, що проводились маршрутним методом протягом вегетаційних періодів 2016–2017 рр. у різних типах міських екоотопів. Використано картографічну основу м. Луцька, яка складена за допомогою програмного забезпечення MapInfo [16].

Результати і їхнє обговорення

У результаті власних польових досліджень ми встановили, що перші масові сходи амброзії полинолістої на території міста спостерігаються наприкінці квітня – на початку травня (рис. 1), цвітіння починається в середині серпня (рис. 2, 3) і триває до жовтня місяця.

На рис. 4 наведено точкову карту оселищ *A. artemisifolia*, складену за даними, оприлюдненими попередніми дослідниками, та результатами наших досліджень. Можна виділити п'ять основних районів поширення амброзії полинолістої на території м. Луцька: три райони промислових вузлів (північного, південного та східного), залізничний район і район садибної забудови.

Район 1 являє собою північний промисловий вузол, включно із прилеглими будинками, до якого підходить гілка залізничної колії. *A. artemisifolia* найбільш поширена вздовж залізничної колії від вул. Наливайка до вул. Єршова, де чисельність особин коливається від 40 до 100 особин на 1 м². У деяких місцях осередки амброзії простягаються смугою до 8 м завдовжки. Біля житлових будинків (по вул. Наливайка та вул. Гуцанській) амброзія росте поблизу місць годівлі домашніх птахів, де рослинний покрив сильно трансформований.

Рис. 1. Перші сходи *Ambrosia artemisifolia* L. біля залізничної колії поблизу заводських складів (вул. Стрілецька) 5 травня 2017 р.

Рис. 2. Початок бутонізації *Ambrosia artemisifolia* L. біля залізничної колії поблизу ТОВ «Волинь-Зерно-Продукт» (вул. Ранкова) 8 серпня 2017 р.

Рис. 3. Цвітіння *Ambrosia artemisifolia* L. поблизу заводських складів на залізничній колії (вул. Єршова) 31 серпня 2017 р.

Район 2 охоплює всю залізничну колію вздовж вулиць Карпенка-Карого та Ківерцівської, включно із залізничним вокзалом, а також прилеглими гілками залізничної колії в районі вул. Стрілецька-Залізнична, яка веде до заводських складів і гаражів, де відбувається відстій вагонів. Саме тут було виявлено найбільші осередки росту *A. artemisifolia* поміж залізничними коліями, у яких щільність досягала понад 100 особин на 1 м². Щоправда, саме в цьому районі час від часу проводиться скошування, проте воно не зупиняє поширення амброзії вглиб міста. Також трапляються поодинокі особини по вул. Набережній (з боку р. Стир), поблизу заплави р. Сапалаївки в парку 900-річчя Луцька, або групами до 30 особин по вул. Чорновола (район новобудов), просп. Соборності (біля супермаркету «Там-Там» на місці приїзного цирку), по вул. Кравчука (біля ТЦ «Слон») та Конякіна (район АС-1).

Район 3 – частина східного промислового вузла, яка включає пустирі, гаражі та складські забудови, де контроль за *A. artemisifolia* не здійснюється взагалі. Значну частину

Рис. 4. Основні райони поширення *Ambrosia artemisifolia* L. на території м. Луцька:

○ – за даними О. Я. Іванців та В. В. Іванців (2017)

● – за власними польовими дослідженнями

1 – Район північного промвузла

2 – Залізничний район

3 – Район східного промвузла

4 – Район садибної забудови

5 – Район південного промвузла

території забудовано не суцільно, що дає амброзії полинолистій змогу легко поширюватися на нові території. Найбільш уражені цим видом вул. Електроапаратна, Героїв Крут і Трунка – райони постійного руху автотранспорту. Кількість на 1 м² становить понад 50 особин, у деяких місцях росте суцільними смугами 5 м завдовжки і 1 м завширшки.

Район 4 є одним із найбільших за площею районів поширення *A. artemisifolia* в межах садибної забудови міста. Первинні осередки поширення амброзії містяться вздовж узбіччя основних автомобільних доріг вулиць Львівської, Володимирської та Ковельської

з подальшим розселенням на прилеглі території. Через пилок амброзії, який є сильним алергеном, найбільшу небезпеку становлять осередки поширення в житловому мікрорайоні Кічкарівка, зокрема, поблизу школи № 2 та довкола ставів по вул. Застав'я.

Амброзія полинолиста значно поширилась і в межах південного промвузла, а саме вздовж вул. Ранкової та Мамсурова – район 5. Найбільші осередки росту *A. artemisifolia* відмічено по вул. Ранковій (рис. 3), паралельно якій проходить гілка залізничної колії, через яку транспортують зерно та іншу продукцію ТОВ «Волинь-Зерно-Продукт». Щільність *A. artemisifolia* на даній території перевищує 100 особин на 1 м², подекуди суцільні смуги тягнуться до 10 м завдовжки і 1,5 м завширшки. З даного осередку амброзія поступово поширюється і на вул. Миколи Куделі, вздовж якої розташовуються житлові будинки. *A. artemisifolia* спорадично росте невеликими групами по 10–15 особин уздовж вулиць Молодогвардійців і Мамсурова, а також поблизу прилеглої залізничної колії.

Таким чином, встановлення основних осередків поширення *A. artemisifolia* на території міста дає підстави стверджувати, що досліджуваний вид відзначено переважно у місцях зі сильно трансформованим несучільним рослинним покривом, де цьому виду легше утриматись у складі рослинних угруповань. Згідно зі значеннями екологічних показників Елленберга, визначених для центральноевропейських видів рослин [23], амброзія полинолиста дуже світло- й теплолюбна рослина посушливих місцевостей, віддає перевагу ґрунтам із низькою кислотністю і трохи підвищеним вмістом поживних речовин. Саме такі екологічні умови формуються вздовж автомобільних і залізничних шляхів, особливо у місцях поєднання двох видів транспорту: сухий піскуватий ґрунт, високий рівень освітлення території та невелика конкуренція з іншими видами рослин. Для ґрунтів Луцька характерним є нейтральне та слаболужне значення рН і певна незбалансованість поживними речовинами, зі збільшенням кількості обмінних Са⁺, К⁺, Na⁺ ближче до транспортних комунікацій [6, 17], де і спостерігаються найбільші осередки поширення *A. artemisifolia*.

На більшій території міста сформувалися сірі опідзолені, легкосуглинисті ґрунти (> 80 %) [10] і у районах садибної забудови, де є відведені ділянки для сільського господарства, внесення добрив, особливо азоту, є додатковим чинником успішного росту *A. artemisifolia*. У ґрунтах центральної та східної частини міста, а також у зелених зонах, де спостерігається збільшення щільності забудови, зменшення ступеня освітленості, зміна гідрологічного режиму ґрунтів, зменшення вмісту азоту й підкислення ґрунтів [17], відзначаються лише одиничні знахідки амброзії полиноистої або взагалі її відсутність.

У місцях, де переважають неглибокі опідзолені чорноземи [10] зі слабкислою чи нейтральною реакцією ґрунту, які добре забезпечені поживними речовинами, спостерігається найбільша щільність популяції амброзії полиноистої – район південного промислового району, де, окрім екологічних уподобань *A. artemisifolia*, характерним є також поєднання різних видів транспорту.

У результаті проведених флористичних досліджень було встановлено, що за останні роки чисельність *A. artemisifolia* на території м. Луцька значно зросла. Осередки росту цього виду виявлено не лише у місцях потенційного заносу, але й на інших ділянках у місті з придатними екологічними умовами. Окрім встановлення основних локалітетів і шляхів занесення амброзії полиноистої, було виявлено, що для більшості осередків поширення *A. artemisifolia*, попри різну реакцію ґрунтового розчину (від слабкислої до слаболужної), спільними умовами успішного росту і подальшого утримання у фітоценозах є порушення цілісності рослинного покриву через нераціональне використання території міста, високий рівень освітленості території, збільшення кількості поживних речовин у

грунті в місцях внесення добрив і збільшенням кількості обмінних Ca^+ , K^+ , Na^+ ближче до транспортних комунікацій. Найбільшим за площею районом поширення амброзії у місті є територія, відведена під садибну забудову. Основні осередки росту з найбільшою щільністю припадають на залізничний район і район південного промислового вузла, а в їзні автотраси – Ковельська, Володимирська та Львівська через постійний «рух повітря» стають основними міграційними коридорами, якими насіння амброзії полинолістої легко поширюється уздовж шосе і на суміжні ділянки, позбавлені щільного рослинного покриву, де за відповідних умов відбувається проростання і подальший ріст *A. artemisiifolia* у місцях, що відповідають її екологічним уподобанням. Враховуючи це, варто використовувати не лише механічні (скошування), а й по можливості хімічні та біологічні контрольні заходи боротьби у тих місцях, де шкідливий вплив обраних засобів на здоров'я населення буде мінімальним. Також доцільним є впровадження правових методів і підвищення обізнаності населення щодо шкідливості цього виду [24].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бесарабчук І. В. Нові дані про поширення *Ambrosia artemisiifolia* L. (Asteraceae) в м. Луцьку (Волинська область) // Рослини та урбанізація: матеріали VI Міжнар. наук-практ. конф. Дніпро, 2017. С. 9–11.
2. Богословська М. С. Моніторинг агроценозів та особливості поширення амброзії полинолістої // Корми і кормовиробництво. 2009. № 65. С. 47–51.
3. Богословська М. С. Особливості конкурентних взаємовідносин багаторічних злакових трав з рослинами амброзії полинолістої // Агроекол. журнал. 2011. № 3. С. 90–94.
4. Бурда Р. І., Ігнатюк О. А. Методика дослідження адаптивної стратегії чужорідних видів рослин в урбанізованому середовищі. К.: НЦЕБМ НАН України, ЗАТ «Віпол», 2011. 112 с.
5. Іванців О. Я., Іванців В. В. Особливості поширення *Ambrosia artemisiifolia* L. в м. Луцьку // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. Т. II. Луцьк: Східноєвроп. ун-т ім. Лесі Українки, 2017. № 14. С. 73–77.
6. Ковальчук Н. П. Еколого-біологічні особливості формування зелених насаджень м. Луцька: автореф. дис. ... канд. с.-г. наук: 06.03.01. Львів, 2006. 19 с.
7. Коцун Л. О., Кузьмішина І. І., Войтюк В. П. та ін. Інвазійні рослини в місті Луцьку (Волинська область) // Наук. вісн. Львів. ун-ту ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького. 2011. Т. 13. № 4 (50). Ч. 4. С. 261–264.
8. Коцун Л. О., Кузьмішина І. І., Войтюк В. П. та ін. Систематичний аналіз урбанофлори міста Луцька // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. Т. II. Луцьк: Східноєвроп. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. С. 112–129.
9. Коцун Л. О., Кузьмішина І. І., Войтюк В. П. та ін. Сучасний стан урбанофлори міста Луцька // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. Т. II. 2009. № 6. С. 130–135.
10. Мольчак Я. О., Фесюк В. О., Картава О. Ф. Луцьк: сучасний екологічний стан та проблеми. Луцьк: РВВ ЛДТУ, 2003. 488 с.
11. Мосякін А. С. Судинні рослини флори України, що є високоінвазійними в Північній Америці: таксономічний аналіз // Укр. ботан. журнал. 2014. Т. 71. № 6. С. 665–672.
12. Мосякін А. С. Судинні рослини флори України, що є високоінвазійними в Північній Америці: географічний аналіз // Укр. ботан. журнал. 2016. Т. 73. № 5. С. 431–439.
13. Протопопова В. В. Синантропная флора Украины и пути ее развития. К.: Наук. думка, 1991. 204 с.

14. Протопопова В. В., Шевера М. В., Мосякін С. Л. та ін. Інвазійні види у флорі Північного Причорномор'я. К.: Фітосоціоцентр, 2009. 56 с.
15. Протопопова В. В., Мосякін С. Л., Шевера М. В. Фітоінвазії в Україні як загроза біорізноманіттю: сучасний стан і завдання на майбутнє. К.: Ін-т ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 2002. 28 с.
16. Руденко Л. Г., Козаченко Т. І., Ляшенко Д. О. та ін. Геоінформаційне картографування в Україні. Концептуальні основи і напрями розвитку. К.: Наук. думка, 2011. 104 с.
17. Шепелюк М. О. Едафічні умови зростання зелених насаджень міста Луцька // Наук. вісн. НЛТУ України: зб. наук-техн. пр. Сер. Лісове та садово-паркове господарство. 2016. № 26 (3). С. 204–208.
18. Шерстобоева О. В., Мар'юшкіна В. Я., Подберезко І. М. Біорізноманіття фітоценозу і біологічна активність мікрофлори ризосфери амброзії полинолистої // Агроекол. журнал. 2012. № 2. С. 70–76.
19. Boheemen L. A., Lombaert E., Nurkowski K. A. et al. Multiple introductions, admixture and bridgehead invasion characterize the introduction history of *Ambrosia artemisiifolia* in Europe and Australia // Mol. Ecol. 2017. Vol. 26. N 20. P. 5421–5434.
20. Brandes D., Nitzsche J. Biology, introduction, dispersal, and distribution of common ragweed (*Ambrosia artemisiifolia* L.) with special regard to Germany // Nachrichtenbl. Deut. Pflanzenschutz zd. 2006. Vol. 58. N 11. P. 286–291.
21. Chun Y., Fumanal B., Laitung B., Bretagnolle F. Gene flow and population admixture as the primary post-invasion processes in common ragweed (*Ambrosia artemisiifolia*) populations in France // New Phytologist. 2010. Vol. 185. N 4. P. 1100–1107.
22. Cunze S., Leiblein M., Tackenberg O. Range expansion of *Ambrosia artemisiifolia* in Europe is promoted by climate change // ISRN Ecology. 2013. Vol. 2013. P.1–9.
23. Ellenberg H., Weber H., Düll R. et al. Zeigerwerte von Pflanzen in Mitteleuropa. 2 // Scripta Geobotanica. Göttingen, Germany: Erich Goltze, 1992. Vol. 18. 258 p.
24. European and Mediterranean Plant Protection Organization (EPPO). *Ambrosia artemisiifolia* in European countries: impacts and management options // EPPO Reporting Service. 2006. N 9. P. 12–13.
25. Gentili R., Gilardelli F., Bona E. et al. Distribution map of *Ambrosia artemisiifolia* L. (*Asteraceae*) in Italy // Plant Biosystems – An International Journal Dealing with all Aspects of Plant Biology. 2017. Vol. 151. N 3. P. 381–386.
26. Genton B. J., Shykoff J. A., Giraud T. High genetic diversity in French invasive populations of common ragweed, *Ambrosia artemisiifolia*, as a result of multiple sources of introduction // Mol. Ecol. 2005. Vol. 14. P. 4275–4285.
27. Li X-M., Liao W-J., Wolfe L. M., Zhang D-Y. No evolutionary shift in the mating system of North American *Ambrosia artemisiifolia* (*Asteraceae*) following its introduction to China // PloS One. 2012. Vol. 7. P. 319–335.
28. Martin M. D., Zimmer E. A., Olsen M. T. et al. Herbarium specimens reveal a historical shift in phylogeographic structure of common ragweed during native range disturbance // Mol. Ecol. 2014. Vol. 23. P. 1701–1716.
29. Meyer L., Causse R., Pernin F. et al. New gSSR and EST-SSR markers reveal high genetic diversity in the invasive plant *Ambrosia artemisiifolia* L. and can be transferred to other invasive *Ambrosia* species // PloSone. 2017. Vol. 12. N 5. P. 176–197.
30. Rich T. C. G. Ragweeds (*Ambrosia* L.) in Britain // Grana. 1994. Vol. 33. N 1. P. 38–43.
31. Richardson D. M., Pysek P., Rejmanek M. et al. Naturalization and invasion of alien plants: concepts and definitions // Diversity and Distribution. 2000. Vol. 6. P. 93–107.

32. Smith M., Cecchi L., Skjoth C. et al. Common ragweed: a threat to environmental health in Europe // Environ. Int. 2013. Vol. 61. P. 115–126.
33. Tokarska-Guzik B., Bzdęga K., Koszela K. et al. Allergenic invasive plant *Ambrosia artemisiifolia* L. in Poland: threat and selected aspects of biology // Biodiversity: Research and Conservation. 2011. Vol. 21. P. 39–48.

Стаття: надійшла до редакції 16.02.18

доопрацьована 21.06.18

прийнята до друку 04.09.18

DISTRIBUTION FACTORS OF *AMBROSIA ARTEMISIFOLIA* L. (*ASTERACEAE* DUMORT.) IN THE TERRITORY OF LUTSK (VOLYN REGION)

I. Besarabchuk, S. Volgin

Lesya Ukrainka Eastern European National University
13, Volya Ave., Lutsk 43025, Ukraine
e-mail: i.besarabchuk@bk.ru

The distribution of the plant quarantine species – *Ambrosia artemisiifolia* L. (*Asteraceae*) in Lutsk city has been investigated, which grows in territories with different ecological conditions was investigated: on railroad, near rivers, landfills, cultivated fields, residential buildings. Primary distribution centers were marked near railway stations and roadside lanes of the road. The first massive appearance of *A. artemisiifolia* on the territory of the city are observed at the end of April – the beginning of May, the flowering begins in mid-August and lasts until October. The basic localities were indentified and the map of *A. artemisiifolia* distribution on the territory was compiled. There are five main areas of distribution of *A. artemisiifolia* within the city: three areas of industrial units (northern, southern and eastern), railway area and area of building. The largest area of distribution of *A. artemisiifolia* in the city is the area of the building, and the main centers of growth with the highest density fall into the railway area and the area of the southern industrial place. It was found that the distribution of *A. artemisiifolia* deep into the city takes place from the railway and industrial areas as well, as from the entry roads – the streets Kovelska, Volodymyrska and Lvivska. It was hypothesis established that the successful area capture by this species within the city is connected with the environmental preferences of *A. artemisiifolia*: in places of distribution there is a high level of illumination of the territory, an increased amount of exchangeable Ca^{+} , K^{+} , Na^{+} in the soil, it neutral or light-grained soil pH reaction, violation of vegetation density, due to which the competitiveness of the investigated species and its further maintenance in phytocoenoses increases. Usage of only mechanical (periodic abatement) methods of combating with this species do not give positive results, so it is recommended that chemical and biological control measures be used in accessible places, as well as the introduction of legal aspects and raising public awareness of the harmfulness of this species.

Keywords: adventitious species, *Ambrosia artemisiifolia* L., quarantine weed, distribution center, anthropogenic influence